

JONAS, KEBISA MOTEMA NA YO!

Mukanda ya Jonas : ba-leso 9 mpo na bana
Ekomami na Mama Lorella Rouster

Leso 1. JONAS ALINGI KOKIMA NZAMBE

Jonas 1:1-4, Banzembo 139:7-10

KOTEYA MIKANDA YA BIBLE:

Bible ezali na biteni to masanga (ndambo) mibale : Kondima ya Kala, mpe Kondima ya Sika. *Kondima ya Kala* ezali koyebisa biso ete Mobikisi azali koya. *Kondima ya Sika* ezali koyebisa biso ete Mobikisi ayé. Mokanda ya Jonas oyo tokomona na poso oyo ezali na kati ya Mikanda ya *Kondima ya Kala*.

NTINA YA YA LESO: Bisu tolingi ete bana bayeba ete ezali malamumu te kobombana na miso ya Nzambe, yango wana esengeli batosa Ye, babomba te masumu na bango, kasi bandima mpe batika yango.

EBANDELI YA LESO : Lakisa ndenge nini bana bazali kobombana. Batiya maboko likolo ya miso na bango, mpe bakanisa ete moto mosusu ezali komona bango te. Sala lisano (theatre) oyo ezali kolakisa ndenge bazali kosala yango. Bana mike bakanisi ete bakoki kobombana. Bazali kososola te mpo na nini bato mosusu bazali kosekaseka bango. Bazali koseka mpo bana babombani soki muke te. Pamba te, bato bazali komona bango polele. Mosakoli moko ya Nzambe mpe alingaki kobombana. Ye alingaki kokima Nzambe. Makambo na ye ezali na Mokanda ya Jonas.

MAMA NA LIKAMBO YA LESO OYO:

1. Nzambe abengi Jonas. Jonas 1:1-2

A. Tanga Jonas 1:1-2 na bokebi nyonso

B. Nzambe abengi Jonas kokende wapi? (na Nineve!)

C. Bana mibale basala lisano (theatre) ezali kolakisa ndenge Nzambe abengaki Jonas.

D. Yemba na mongongo (ton) ya "Yesu Azali Awa", soki te, sala na monogo oyo ya yo moko: "Jonas, akendeki na Nineve!"

E. Limbola Nineve ezalaki ndenge nini:

Ville (engomba) monene

Mboka ya Bokonji (Capitale) ya Assyri, oyo ezalaki kokonza bamboka ebele

Monguna ya Bayuda (Jonas azalaki Muyuda)

Bato bayaki na kobundisa Bayuda

Etondani na bato ya mabe oyo balingaki Nzambe te

Etondi na bato oyo bazaki kosambela bikeko mpe batondi na milimo ya mabe

2. Jonas akimi Nzambe Jonas 1:3

A. Tanga Jonas 1:3 na bokebi nyonso.

B. Bana basala lisano (théâtre) ya makambo oyo :

Jonas akangaka bisaka na ye.

Ye akendaki na libongo na Jopé.

(Kanisa ete Nzambe ayebisaki ye kokenda na Nineve.)

Na Jopé, asombaki tiké.

Mpe Akotaki na masuwa.

Alingaki kokende na Tarsis. (Tarsis ezalaki mosika na Jopé, epayi ya Espagne, mpe esika mosusu. Ezali lokola Nzambe alingaki ye akende na loboko ya mobali kasi ye ekeyi na loboko ya mwasi.)

Jonas elingaki kokima Nzambe! (Bana basala lokola bazali kobombana.)

C. Nzembo: Monongo (ton) ya lolenge moko. Ye atosaki te! (mbala 3) O ezali Mawa!

3. Nzambe amonaki Jonas, Jonas 1:4

A. Tanga Jonas 1:4 na bokebi nyonso.

B. Lisano (theatre)--Mwana asala lokola nde ye azali Nzambe, mpe azali komana Jonas. Ndenge ya kobombana na miso ya Nzambe ezali te! Na sima, bana nyonso basala lokola bazali mopepe ya makasi, mpe lokola bazali ka kati ya masuwa na mbonge ya makasi.

C. Nzembo: Nzambe azali komona yo! (mbala 3) Sik'oyo!

Na poso ezali koya, tokomona nini Jonas asalaki na kati ya mbonge wana. Akufaki?

Tokolakisa yango na poso ekoya.

VERSE YA KOLOBA: Tanga Banzembo 139:7-10 mobimba. Na sima, bana baluka verse 7:

Koteya Verse: Bana baloba yango mbala 6, na ndenge oyo:

Mbala ya liboso: Ba koki koloba yango na biteni ya mike mike.

Mbala ya mibale: Ba landa yo na kokangisa biteni ya mwa ndambu muke.

Mbala ya misato: Tuna soki nani aliaki pondu lobi. Bango nyonso batelema mpe baloba verse mobimba.

Mbala ya mine: Baloba yango makasi mpo ete mboka mosusu bayoka.

Mbala ya mitano: Bana bakoki komeka koloba bango moko.

Mbala ya motoba: Bana babomba elongi na bango mpe bakanga miso mpe baloba yango.

Nzembo: O masumu (O masumu) O masumu tika yango!

MALAKISI MPO NA BAKLISTO:

Tokoki kobombana te na miso ya Nzambe. Ye amonaka biso tango nyonso. Yango wana, biso baklisto totika makambo ya mabe oyo babombaka. Malamu tobanda kotosa Nzambe. Tuna soki ezali na likambo oyo balingi mingi kobabomba na ya Nzambe. Bakoki kondima yango na losambo, mpe Nzambe akopesa bango makasi mpe molende ete bakoka kotika makambo wana.

Yemba lisusu: Yesu azali komona yo (mbala 3) Sik'oyo!

KOBENGA NA YESU:

Soki naino oyambi Yesu te, yo mpe okoki kobomba yango na miso ya Nzambe te. Nzambe azali komona motema na yo. Soki naino oyambi Yesu te, Ye azali kotanga yo lokola mwana na ye te. Malamu otika mabe na yo mpe oya koyamba Yesu lelo. Soki olingi koyamba ye lelo, yaka ofanda na kiti oyo (lakisa kiti moko) na sima ya Ecodim. Na koya kosalisa yo.

#####

Leso 2. NZAMBE ALANDI JONAS

Jonas 1:4-16, 2:1

KOTEYA MIKANDA YA BIBLE: Loba lisusu masanga (biteni) mibale ya Bible. Jonas ezali na eteni ya liboso ya Bible – *Kondima ya Kala*.

NTINA YA LESO: Koyeba ete, ata moto alingi akima Nzambe, Nzambe azali kaka koluka ye. Tomeka te kokima Nzambe, kasi tomipesa na ye.

KOZONGELA:

Mpo na nini Nzambe alingaki Jonas akende na Ninive? (Mpo babongola mitema.) Jonas esengeli asala nini na Ninive? (Koteya bato maloba oyo Nzambe akoyebisa ye.) Mpo na nini alingaki kotosa te? (Ninive ezalaki banguna ya Bayuda.) Asalaki nini oyo ezali kolakisa ete akimaki Nzambe? (Akendeki na Tarsis.)

VERSE YA KOLOBA: Luke 19:10

KOBANDA LESO: Lakisa lisolo (histoire) ezali kolakisa moto moko asalaki na makambo ezali kolakisa ete ezalaki mayele te. Mbala ebele biso bato tosalaka makombo oyo ezali mayele te. Jonas mpe asalaki makambo oyo ezalaki mayele te. Ye alingaki kokima Nzambe!

Yemba lisusu: Ye akimaki Nzambe, O Mawa!

MAMA YA LIKAMBO NA LESO OYO:

1. Nzambe atindaki mopepe ya makasi.

A. Tanga na Jonas 1:4

B. Bana basala lisano (theatre). Bango nyonso basala lokola mopepe ya makasi, baningana lokola na mopepe, kaka lokola ezali koningisa bango

C. Yemba: Nzambe atindaki mopepe—ya makasi ! (Ton: Yesu Azali Awa)

2. Bato ya masuwa babangaki.

A. Tanga 1:5-6.

B. Bana basala lisano (theatre) ezali kolakisa makambo oyo: Balakisa kobanga, basambela (bikeko na bango), babwaka biloko na mayi, mokonji na bango atelemisa Jonas.

C. Yemba: Kobanga ekangaki bango makasi! Kobanga!

3. Nzambe alakisaki masumu ya Jonas.

A. Tanga 1:7-10

B. Bana basala lisano (theatre) ezali kolakisa lolenge babetaki nzeke. Balakisa musapi ya loboko na bango na Jonas.

C. Yemba: Masumu emonanaki! Na bato!

4. Babwaki Jonas na ebale ya mayi.

A. Tanga 1:11-16

B. Bana basala lisano (theatre) ezali kolakisa mayi ezali koningana makasi koleka – koleka makasi!
Koleka makasi!

Basambela Nzambe, bongo babwaka Jonas na mayi, ebongo mupepe esili. Ba sambela Nzambe lisusu.

C. Yemba: O, Jonas abwakami! Na Mayi!

5. Mbisi emeli Jonas.

A. Tanga 1:17

B. Bana bafongoli maboko lokola bazali munoko ya mbisi, ba kangi Jonas. Bameli ye. Jonas akufaki te, kasi azalaki na bomoyi na kati ya libumu ya mbisi.

C. Yemba: Mbisi emelaki Jonas! O mawa!

MALAKISI YA BAKLISTO: Nalikambo nini oyo yo alingaki Kokima Nzambe? Na likambo nini bomoyi na yo olingaki kobombela Ye? Ye az'oyeba dejà. Ye azali kolanda yo kaka. Sik'awa, tanga makambo yango tango ozali kobondela (losambo). Luka bolimbisi (pardon) ya Nzambe. Senga lisungi na Ye na likambo oyo. (Soki bana bakoli, bakoki kokoma likambo nini oyo bango balingaki kobombela Nzambe.)

KOBENGA BANA NA YESU: Soki naino oyambi Yesu te na motema na yo, Nzambe mpe ayebi yango. Yo okoki kobombela pasteur soki te bato mosusu. Bakoki kokanisa ete y'ozali moklisto. Kasi ndenge ya kobombela Nzambe ezali te. Ye ayebi motema na yo. Ye ayebi soki yo ozali moklisto ya solo. Soki olingi koyambe ye lel'oyo, yaka kovanda awa (lakisa esika) na sima ya Ecodim, mpo ete tokoka kosalisa yo.

#####

Leso 3. JONAS AZONGI NA NZAMBE

Jonas Mokapo 2

KOLAKISA MIKANDA YA BIBLE: Tuna bana masanga (biteni) mibale ya Bible. Tuna bango soki mokanda ya Jonas ezali na lisanga ya mikanda nini. Tuna bango solo makambo ya minene nini oyo bango bazali komona na *Kondima ya kala*.

Kondima ya Kala ezali na biteni---biteni Mineyi. Ya liboso ezali Mikanda oyo Mose akomaki. Mikanda ya Mose ezali kolakisa Mibeko ya Nzambe. Ya Mibale ezali Mikanda ya Histoire ya Bayuda. Ya Misato ezali Mikanda ya poesie. Mingi ya mikanda oyo ezali na ba Nzembo. Ya Mineyi ezali mikanda ya Basakoli ya Nzambe. Mukanda ya Jonas ezali Mokanda oyo ya suka na kati ya --Mikanda ya Basakoli ya Nzambe. Jonas mpe azalaki Mosakoli ya Nzambe.

NTINA YA LESO: Koyeba ete biso Baklisto mbala ebele tobungaka nzela ya Nzambe, mpe tosalaka masumu. Soki toyebi masumu na biso, tokoki kozonga na Nzambe. Soki tondimi mpe totiki masumu,

Akoyamba biso. Malamu baklisto oyo bakweyi na masumu bazonga na Nzambe.

KOZONGELA (REVISION): Bisu mpe tomoni Mosakoli ya Nzambe moko oyo abungaki nzela. Nzambe ayebisaki ye kokende wapi? (na Nineve, esika banguna ya bato na ye bazalaki kobika). Kasi Jonas akendeki wapi? (na Tarsisi, oyo ezalaki mosika na Nzambe—Nzambe ayebisaki ye) Eloko nini Nzambe atindaki mpo ete Jonas ayeba ete abungaki nzela ? (Mopepe ya makasi na mayi) bato na masuwa bamonaki lokola bakokufa, bongo, na sima basalaki nini na Jonas? (Babwakaki ye na Mayi.)

KUBANDA YA LESO: Sala Lisano (theatre) oyo ezali kolakisa Mama moko oyo abungaki nzela ya zamba, ebongo, amonaki pasi mingi na nzela. Boni, bokanisi ete mama esengeli azongela nzila? Yebisa ye, "Mama, zonga na nzela"

MAKAMBO YA MINENE NA LESO OYO:

1. Nzambe atindaki mbisi mpo na komela Jonas

A. Tanga Jonas 2:1 Eteni ya liboso

B. Bana misato basala lisano (theatre). Moko azala Maloba ya Nzambe oyo azali koloba na mbisi, moko azala Jonas na kati ya mayi, mpe moko azala mbisi. Mbisi afongola maboko lokola ezali kofongola munoko, ebongo yango ekanga Jonas.

C. Nzembo, ton ya Yesu Azali Awa: Mbisi emelaki ye (mbala 3) O mawa!

2. Jonas asalaki mikolo 3 na livumu ya mbisi

A. Tanga Jonas 2:1, Eteni ya suka

B. Sala lisano (theatre) lakisa kobanga mpe pasi ya Jonas na libumu ya mbisi. Bana bakoki kotanga mokolo ya liboso, ya mibale, ya misato.

C. Nzembo, ton ya Yesu Azali Awa: Ye amonaki pasi (mbala 3) O mawa!

3. Jonas azali kosambela Nzambe mpe andimi masumu na ye

A. Tanga na Jonas 3:2-3, 10

B. Sala lisano (theatre) lolenge Jonas asambelaki Nzambe na livumu ya mbisi.

C. Nzembo: Ngai na kotosa (mbala 3) Sik'oyo!

4. Nzambe ayebisaki mbisi kosansa Jonas

A. Tanga Jonas 2:11

B. Sala lisano (theatre)--bana nyonso basala lokola bazalaki mbisi oyo ezali komela Jonas. Jonas atelema, ayebisi ye ete ye abimi, ezali lisusu na ebale te, kasi likolo ya mabele!

C. Nzembo: Mbisi esanzaki ye (mbala 3) na mabele !

Kosilisa Leso: Jonas alakaki Nzambe ete akosala lokola Nzambe alingi. Boni, mbala oyo penza ya solo akotosa? Toko yebisa bino na poso ekoya.

MALAKISI YA BAKLISTO: Zala na tango ya mabondeli, moto nyonso asenga epayi na Nzambe na se ya motema, kosenga pardon ya masumu nyonso. Kozongela Nzambe, senga lisusu mpo biso totosa ye.

Soki mwana azali na likambo mpe alingo kosolola, akoki kotombola loboko. Na sima Ecodim, okomona bana wana mpo na kosunga bango ndenge nini bakoki kokima masumu.

VERSE YA KOYEKOLA:

Ezaya 44:22, Eteni ya suka: "Yaka, kozongela ngai, na kolongola yo na bowumbu."

Zongela mbala 6. Bana bakoki kosala lokola "echo" (kozongela bango nyonso mwa makasi). Yo okososola bana na biteni misato. Okoloba eteni nyonso na mongongo ya makasi. Eteni ya liboso oyo bana bakoloba na mongongo ya mwa makasi. Ya mibale, bakoloba mwa muke na mongongo ya nse, ya misato, bakoloba na mongongo muke. Sala lolenge moko na eteni nyonso. Bana bakoki kosala ba geste lokola bazali koloba na moto. Bango bakoki mpe kobaloka mpo na koloba yango.

YEMBA: Nzambe azali koluka yo! (Mbala 3) Sik'oyo!

KOBENGA NA YESU:

Soki bana mosusu bazali koyeba te ya solo soki bazali mpenza bana ya Nzambe, kasi balingi koyamba Yesu lelo, bakoki kotikala na sima ya Ecodim. Lakisa bango esika bakoki kovanda. Okoki kosalisa bango naino, na sima baklisto oyo balingi kotika masumu.

#####

LESO 4- NZAMBE AZ'OMEKA JONAS MBALA YA MIBALE

Jonas 3:1-4

NTINA: Koyeba ete ata yo okweyi na masumu, Nzambe alingi kotelemisa yo. Ye akoki komeka yo mbala ya mibale soki okozongela ye.

KOFONGOLA MIKANDA YA BIBLE:

Kozongela (Revision): Bible mobimba ezali na masanga ya mikanda boni? (2)

Masanga yango ezali nini? (*Boyokani ya Kala mpe Boyokani ya sika*)

Biteni ya Kondima ya Kala ezali motuya boni ? (4)

Biteni yango ezali nini? (*Mikanda ya Moize, ya ba-histoire, ya poesie, mpe ya basakoli*)

Mokanda ya Jonas ezali na kati ya *Boyokani ya Kala*, soki mpe ya Sika? (*ya Kala*)

Mokanda ya Jonas ezali na eteni nini ya Kondima ya Kala? (*na Mikanda ya basakoli*)

Bakisa Malakisi oyo:

Mikanda ya basakoli ezali 17-- 5 mikanda ya Molayi, ya monene; mpe 12 mikanda ya Mokuse, ya Muke. Jonas ezali moko na kati ya ba mikanda 12 ya Mokuse. (Ezali na Mikapo 4). Jonas ezali na kati ya mikanda ya basakoli mpo ye mpe azalaki Mosakoli ya Nzambe.

KOZONGELA (Révision): Na histoire oyo towuti kolanda, totiki Jonas wapi? (Na mabele na ngambo ya ebale ya Mayi, esika oyo mbisi esanzaki ye) Nini Nzambe ayebisaki ye mbala ya LIBOSO? (Kokende kosakola na Nineve)

Jonas asalaki naino nini? (Ye akimaki – akimaki -- atosaki te. YE ABEBISAKI.) Bana baloba mbala 3: LIBOSO, YE A BEBISAKI.

KOBANDA YA LESO: Solula na bana ndenge nini moto akomonana soko ye asali mikolo misato na libumu ya mbisi, ndenge nini Jonas ayokaki na motema. Moto moko asala lisano (theatre) lokola ye azalaki Jonas na sima ete mbisi esanzi ye na mabele pene ya mayi. Jonas azongaki na Nzambe tango ye asambelaki na Nzambe na kati ya libumu ya mbisi wana. Kanisa lisusu ete ye alobaki, "Ngai na kosala nyonso."

YEMBA: "Ngai na kotosa, sik'oyo" (Ton: Yesu azali awa)

MAKAMBO YA MONENE NA LESO OYO:

1. Nzambe abengaki Jonas mbala ya mibale.

- A. Tanga Jonas 3:1-2 na bokebi nyonso.
- B. Nzambe ayebisaki Jonas kusala nini mbala mibale? (Kokende kosakola na Nineve--kaka ndenge moko lokola ye ayebisaki ye na mabala ya liboso)
- C. Sala lisano (theatre) ndege Nzambe abengaki Jonas mpo na mbala ya mibale
- D. Yemba: "Nzambe abengaki lisusu Jonas" (ton: Yesu azali awa)

MALAKISI YA BAKLISTO: Atako okweyi, atako obebisi nini Nzambe ayebisaki yo, Nzambe azali kolamusa yo. Alingi komeka yo mbala ya mibale, Ezali malamuna kaka ozonga epayi Ye.

YEMBA: Atako yo obebisi (yemba mbala misato) Zonga na Yesu! (ton: No. 53, Ba Nzembo ya Esengo)

Losambo mpo na baklisto oyo balingaki kozonga na nzela: Soki bana mosusu baklisto, kasi bayebi ete basili kokweya, bakoki kolamuka sik'oyo. Kobondela mpo na bango.

VERSE YA KOYEKOLA: Ezaya 44:22 lisusu. Bana baloba mbala mibale, na sima bana 4 bameka Koloba bango moko.

Tolanda lisusu leso ya Bible:

2. Jonas atosaki –Kokende na Nineve.

- A. Tanga Jonas 3:3 na bokebi nyonso.
- B. Ndenge nini Jonas atosaki na Nzambe? (akendeke na Nineve) Mboka Nineve ezalaki ndenge nini? (Monene mingi).
- C. Sala lisano (theatre) ya ndenge Jonas azali kokende na Nineve. Atambolaki mingi mpo ete ezalaki mwa-mosika. Bana nyonso bakoki kotambola na nzela kino bakoma na esika mosusu oyo toka ete ezali Nineve.
- D. Yemba: "Ee, Jonas ekendeke, na Nineve" (Ton: Yesu azali awa)

3. Jonas asakolaki na Nineve.

- A. Tanga Jonas 1:4 na bokebi nyonso.
 B. Jonas asalaki nini na Nineve? (Kosakola, soki te koteya malakisi ya Nzambe) Malakisi nini oyo apesaki bango? (Na sima mikolo 40 Nzambe akoboma mboka Nineve.)
 C. Sala lisano (theatre) ndenge Jonas azali kosakola.
 D. Yemba: "Nzambe akoboma mboka oyo, Oh mawa!" (ton: Yesu azali awa)

Kosilisa ya Leso: Mawa mpo na mboka Nineve! Kasi esengo, esengo mpo na Jonas, mpo ye atosi na Nzambe. BATO YA NINIVE BAKO YOKA MALAKISI YA JONAS? Yaka na poso ekoya—tokomona soki bakoyokela ye.

KUBENGA BANA NA YESU:

Soki nainu ondima Yesu te, yeba ete lokola na mboka ya Nineve ezalaki kaka na mikolo 40 oyo etikalaki na bongo, Nzambe eyebi mutuya ya mikolo oyo etikali mpo na yo. Soki okufi lelo oyo, okokende wapi? Yesu alingi kobikisa yo lelo soki yo etiyeli ye motema.

Yemba: Yaka na Yesu Klisto! (mbala misato) Okobika! (Ton: No. 53, BK)

#####

LESO 5 NINEVE BABONGELI MITEMA

Jonas 3:5-10

NTINA YA LESO: Koyeba ete, soki moto abongoli yasolo motema, esengeli komonana na misala, soki te na bomoyi ya ye. Tobongola mitema ya solo.

MIKANDA YA BIBLE: Jonas ezali Mokanda ya mitano na kati ya Mikanda ya Basakoli ya Nzambe oyo ezali mokuse. Yekola Mikanda mitano oyo ya liboso ya mokanda oyo. Soki bana bazali na Bible, salisa bango komona ya Jonas.

VERSE YA KOYEKOLA: Matié 3:8 (Loba yango mbala 6, na ndenge na ndenge.)

KOBANDA: Soki moto alobi ete etikala mikolo 40, Nzambe akoboma mboka oyo, okosala nini? (Zongela (Reviser) malakisi ya Jonas na Nineve.)

MAKAMBO YA MINENE NA LESO OYO:

1. Bato ya Nineve bandimelaki Nzambe.

- A. Tanga Jonas 3:5 na bokebi nyonso.
 B. Ndenge nini balakisaki ete bandimelaki? (Baboyaki kolia, mpe balataki basaki mpo na kolakisa mawa to pasi mpo na masumu na bango.)
 C. Sala lisano (theatre) ya bato bazali koboya biloko ya kolia, bazali kolata basaki.)

D. Yemba "Nzambe akoboma biso! O mawa!" (Ton: Yesu azali awa)

2. *Mokonji ya Nineve abongolaki motema.*

A. Tanga 3:6-9 na bokebi nyonso.

B. Ndenge nini Mokonji ayebisaki ete ye andimeli? (Ye akitaki na kiti na ye ya bokonji, Ye alongolaki bilamba na ye ya bokonji, alataki basaki, amipakolaki putulu ya makala ya moto na nzoto, mpe avandaki na mabele. Tala ete na makambo nyonso, amikitisaki liboso na Nzambe.) Mobeko nini Mokonji atiyaki? (Bakoki koliya te, komela te, atako bato, atako banyama. Esengeli bango nyonso balata basaki. Esengeli babondela Nzambe makasi. Esengeli batika mabe nyonso). Mpo na nini esengeli basala bongo? (Tango mosusu Nzambe akoyokela bango mawa, mpo babunga te.)

C. Sala lisano (theatre) ezali kolakisa Mokonji ya Nineve ezali kopesa Mibeko mpe bazali koyoka. mawa, ezali kolata basaki, ezali kopakola putulu ya makala ya mopto mpe ezali kovanda na mabele. Sala lisano (theatre) ezali kolakisa ete Mokonji azali kolakisa mibeko na bato, mpe bazali koyoka. Na sima lakisa lolenge bazalaki koboya kolia, kolata basaki, na banyama mpe, mpe kosambela Makasi.

D. Yemba: Tobongola Mitema –Tango’yo! To tika mabe – kaka Sik’oyo!

MALAKISI MPO NA BAKLISTO:

Soki moto abongoli motema na Yesu, ekomonana na bizaleli na ye. (Loba lisusu verse, Matié 3:8) Ndenge nini bomoyi na yo ezali komonisa ete yo ezali Moklisto? Tuna Nzambe sik’oyo soki makambo nini oyo ozali kosala mpe ezali kolakisa te ete yasolo yo obongoli motema naino te. (Zela mpo na losambo na se ya motema ya mwana nyonso.)

Yemba: Bomoyi esengeli ebongwana--Moklisto!

Tozonga na Malakisi ya lesa:

3. *Nzambe abongolaki makanisi na ye mpo na bango.*

A. Tanga akina 3:10 na bokebi nyonso.

B. Ndenge nini Nzambe abongolaki mpo na bango? (Ayokelaki bango mawa, Ye abomaki bango te lolenge alingaki koboma bango ndenge alingaki kosala na mbala ya liboso)

C. Sala lisano (theatre) ezali kolakisa esengo ya bato tango Nzambe azali koyokela bango mawa. (Bakoki koyemba, kobina, etc.)

D. Yemba mpe bina: Tokokufa te --O esengo!

KUBENGA BANA NA YESU: Soki naino obongoli motema te, Nzambe mpe akoboma yo na lifelo, mpo ete yo mpe ozali moto ya masumu lokola bato ya Nineve. Kasi, soki obongololi motema lokola bango, Yo mpe okokufa te. Boni, Os’obongoli motema na Yesu Klisto?

Ye moko alobi yango: "Moto nyonso oyo akoya epayi na ngai, na koboya ye te." (Yoane 6:37)

Yemba: Yaka na Yesu Klisto (mbala 3) Okobika! (No. 53, BK) Makila na ye ekoki (mbala 3) Kolongola mabe! Bongola motema na yo (mbala 3) Tika Yesu akota!

#####

LESO 6 NZAMBE AZALI KOLAKISA JONAS MOTEMA NA YE

Jonas 4:1-11

NTINA YA LESO: Koyeba ete Nzambe alingi ete basali na ye ba zala na motema ya mawa mpe ya bolingo mpo na bato, ndenge motema na ye ezali. Biso baklisto esengeli tolinga banguna na biso. Toyokela bango mawa, tosambela Nzambe mpo na bango, toluka bolamu na bango.

MIKANDA YA BIBLE: Loba lisusu mikanda 5 ya liboso na kati ya mikanda oyo ezali mokuse ya basakoli ya Nzambe. Loba mikanda oyo ezali liboso ya mukanda ya Jonas mpe oyo elandi yango. Mona mukanda ya Jonas lisusu na kati ya Bible.

YEMBA: Tolingana.

VERSE YA KOYEKOLA: Matié 5:44. Bana baloba yango mbala 6, ndenge na ndenge.

MATEYA YA LESO:

1. *Jonas zalaki na kanda.*

- A. Tanga 4:1-3 na bokebi nyonso.
- B. Mpo na nini Jonas asilikaki? (Mpo alingaki ete bato ya Nineve bakufa kaka. Azalaki na esengo te ete Nzambe ayokela bango mawa.) Ye asengaki ete Nzambe esala bango nini? (Koboma ye.)
- C. Sala lisano (theatre) ezali kolakisa kosilika ya Jonas mpe lolenge ye azalaki koyima-yima na Nzambe.
- D. Yemba: O Jonas asiliki--O mawa!

2. *Jonas alingaki kaka ete Nzambe aboma bato ya Nineve.*

- A. Tanga 4:4-5 na bokebi nyonso.
- B. Eloko nini Nzambe atunaki na Jonas? (Atunaki na Jonas soki ye asalaki malamuna kosilika.) Jonas ekendeki wapi? (Na ngambo ya Este ya mboka Nineve.) Mpo na nini? (Mpo na komona soki likambo nini ekoyela bango. Tala naino ete kino tango oyo ye azali kaka kolinga ete Nzambe aboma bango kaka.)
- C. Sala lisano (theatre) ezali kolakisa ndenge ye akendeki na ngambo ya Est, azalaki kotala mboka ya Nineve na kanda nyonso.
- D. Yemba: Kanda ezwaki ye--O la la!

3. *Nzambe asalisaki Jonas.*

- A. Tanga 4:6-9 na bokebi nyonso.
- B. Nzambe asalaki nini mpo na kopesa Jonas malili? (Likasa moko oyo ekolaki noki.) Na sima, Nzambe asalaki nini? (Atindaki niama moko mpo ye alia yango, ebongo yango ekofaki.)
- C. Sala lisano (theatre) ezali kolakisa ete Jonas ezalaki na esengo nase ya malili. Na sima, longola likasa, mpe lakisa ndenge ye azali na pasi nase ya moyi, mpe lolenge ye ezali na kanda.

D. Yemba: Jonas wapi pasi –ya moto!

4. *Nzambe ateyaki Jonas nini oyo ezalaki na ntina.*

A. Tanga 4:10-11 na bokebi nyonso.

B. Jonas amonaki lokola nini ezalaki na ntina? (Likasa wana, mpo yango epesaki malili, Ebongo ayokaki pasi nase ya moyi.)

C. Sala lisano (theatre): Moto moko akosala lokola ete ye azali Nzambe. Na loboko moko ye akolakisa likasa. (Oyo ezali nini Jonas amonaki ete ezali mutuya.) Na loboko mosusu lakisa bato. (Oyo Nzambe amonaki ete ezali mutuya.)

D. Yemba: O, Nzambe alingi bato! Alingi bango!

MALAKISI YA BAKLISTO: Bisu baklisto esengeli tozala na makanisi ya Nzambe. Esengeli tolinga bato, atako banguna na bisu. Nani oyo azali munguna na yo? Nani azali kopesa yo pasi? Boni, okoyoka ye mawa? Boni, okobondela mpo na ye sik'oyo? (Mwana moko akamba tango ya losambo mpo na bato oyo esali bango pasi.) Moto na moto atanga kombo ya moto oyo azali kopesa ye pasi, mpe aloba, "Nzambe, apambola ye." Solola makamba ya malamo esengeli basala na bato oyo na poso ezali koya.

YEMBA: Tolinganaka.

KOBENGA BANA NA YESU: Nzambe alingi yo mingi. Alingi te ete omona pasi na lifelo. Kasi lokola bato ya Nineve, esengeli obongola motema. Boni, okobongola motema na Yesu Klisto lel'oyo? Soki olingi kosolola likambo oyo, Yaka kovanda na esika oyo (Molakisi, lakisa esika) na sima ya Ecodim.

#####

LESO 7 TOKANISA LISUSU MALAKISI YA JONAS

NTINA: Koyeba ete Nzambe alingi bato nyonso babongola motema, ebongo, totiya bato oyo babunga na losambo mpe kayebisa bango sango na Yesu.

VERSE YA KOYEKELA: 2 Piere 3:9. Loba yango mbala 6, ndenge na ndenge.

MIKANDA YA BIBLE: Kanisa lisusu masango ya mikanda na *Kondima ya Kala --Mikanda ya Moize, ya Histoire, ya Poesie, ya Basakoli* na Nzambe, ya *molayi* mpe ya *mokuse*. Kanisa ete *Jonas* ezali mukanda na lisanga ya suka ya mikanda ya mokuse ya basakoli ya Nzambe.

YEMBA: Fungola motema na yo Yesu akota kuna

KOBANDA YA LESO: Lakisa moto. Tuna soki nani alingi kotiye mosapi na kati na yango.

MALAKISI YA MINENE NA LESO OYO: Nzambe alingi te ete bato bazwa etumbu na moto. Ye alingi bango nyonso babika. Yango wana---(Bana ba zongela (repeteer) mulongo na mulongo (phrase par phrase) mpe basala maseki mpe bilembo na maboko, makolo, mutu, miso... (ba gestes) mbala misato.)

- Ayebisaki Jonas apambola Nineve.
- Alukaki Jonas, atako Jonas ezalaki mutomboki (rebelle).
- Amekaki Jonas, mbala ya mibale.
- Alimbisaki Nineve, mpo ete babongolaki motema.
- Ateyaki Jonas ndenge ye alingi bato.

MALAKISI YA BAKLISTO: Nzambe alingaki bato nyonso babika, kasi bakobika kaka soki babongoli motema. Bisu baklisto tosambela mpo na bango, mpe tolakisa bango Sango ya Yesu. Sik'oyo, kanisa bakombo ya baninga soki mpe bandeko mibale oyo bayebi Yesu te. (Tiya bango na losambo.) (Pesa nzela et bana bazala makasi mpe molende (encouragement) na kobenga bango na Ecodim soki te na kokomela bango.)

KOBENGA BANA NA YESU: Nzambe alingi bato nyonso babika, kasi okobika kaka soki okotiya motema na Yesu Klisto. Soki olingi lisungu na likambo oyo, luka ngai na sima ya Ecodim lel'oyo. Na lingi kosalisa yo.

YEMBA: Yaka na Yesu Klisto (3 fois) Okobika! (No. 53, BK)

#####

LESO 8 SUKA YA NINEVE

Mukanda ya Nahum, 2 Bansango Eleká 32:1-22, 2 Bakonji 19: 36-37

NTINA YA LESO: Koyeba ete, soki bato babongoli motema te, Nzambe esengeli aboma bango na lifelo. Yango wana, sala makasi mpo na kobenda bato babongola motema na bango.

MIKANDA YA BIBLE: Jonas ezali mokanda ya mitano ya basakoli ya mukuse. Nahum ezali mukanda ya sambo. Bana bakoki koloba mikanda wana:

1 & 2 Bakonji mpe 1 & 2 Bansango ezali na kati ya mikanda ya histoire ya Kondima ya Kala.

YEMBA: "Na zali na ndako kitoko" (Banzembo ya esengo #38) Ton: Do Lord "Mawa, mawa, kozala mwana-Satana"

VERSE YA KOYEKOLA: 2 Piere 3:9 lisusu. Loba mbala 2, ebongo pona bana 3 mpo baloba yango na miso ya bato nyonso. Soki bayebi yango malam, bakoki koloba yango mpo na kokanisa yango na losambo.

KOBANDA LESO: 2 Piere 3:9 ezali koyebisa biso ete Nzambe alingi bato nyonso babongola motema

mpe ete ye abikisa bango. Jonas asakolaki na Nineve. Ba bongolaki mitema, ebongo Nzambe abomaki bango te. SUKA YA BATO EZALI NINI SOKI BABONGOLI MOTEMA TE?

MAKAMBO YA MINENE NA LESO OYO:

1. *Nineve bazongi na nzela ya mabe bambula 150 na sima ya Jonas, bato ya Nineve bakomaki mabe mingi koleka. Bakoko na bango babongolaki mitema, ba kufaki, ebongo bana na bango babandaki kosala lisusu mabe.*

Soki totangi mukanda ya Nahum na Bible, mpe soki totali likambo ya bakonji na bango, oyo bakomaki na mabanga, tozali komona mabe ndenge mboka Nineve ekomaki:

A. Tanga baverse oyo: 3:1, 16. Tuna bana soki mboka ekomaki ndenge nini? (Mboka ya BAMIYIBI)

B. Tanga verse oyo: 1:14b. Mboka ezalaki ndenge nini? (Mboka ya BIKEKO) Bato oyo bazali koyekola histoire bazali koyebisa biso ete bango basambelaki bangombe ya mibali oyo ezalaki na elongi ya moto mpe na masala ya ndeke.

C. Tanga verse oyo: 3:4. Mboka ezalaki ndenge nini? (Mboka ya KINDOKI) Babukaki bikeko mpe ekolo mobimba na magie na na bango.

D. Tanga verse oyo: 3:1,3. Mboka ezalaki ndenge nini? (Mboka ya LOKUTA mpe ya Makila)

E. Tanga verse oyo: 1:9a, 11. Mboka ezalaki ndenge nini? (Balingaki kobunda na bato na Nzambe.)

F. Tanga soki Mokonji nini ya Nineve Senakerib ayebisaki na Mokonji ya bato na Nzambe. 2 Bansango 32: 13, 14. Azalaki ndenge nini? (Moto na LOLENDO) Nineve ezalaki mpe Mboka ya LOLENDO. Mokonji na bango Senakerib alobaki ete ye azalaki 'Mokonji ya bandako nyonso, atako ya minzoto nyonso'

G. Sala lisano (theatre) ezali kolakisa ndenge Nineve ekomaki.

H. YEMBA, "Mawa, mawa kozala mwana ya Satana"

2. *Nzambe ayokeli bango mawa.*

Nzambe alingi bango, yango wana apesaki bango libaku malam (occasion) mibale lisusu oyo bakokaki kobongola motema.

A. Libaku malam (Occasion) ya liboso-- 2 Bansango 32:1-22

Mokonji na bango Senakerib azalaki kobika na Yerusalem. Ye afingaki Nzambe (vs. 15,17,19a). Nzambe atindaki Mwanje (vs. 21) mpo na koboma basoda ya Senakerib. Senakerib azongaki na soni na Nineve. Senakerib amonaki ete Nzambe azali na nguya nyonso, kasi abongolaki motema te. Ye azongaki na Nineve mpe abandaki kosambela ekeko na ye. Bana na ye mibale bakotaki esika ye azalaki kosambela ekeko na ye, ebongo babomaki Tata na bango. Mwana ya Senakerib mosusu akomaki Mokonji ya Nineve na sima ya tata, kasi alandaki kosala kaka mabe, mpe aboyaki Nzambe (21b).

Sala lisano (theatre) ezali kolakisa makambo oyo.

YEMBA: Mawa, Mawa, kozala mwana ya Satana. Esengo, esego, kozala mwana ya Nzambe.

B. Libaku malam (Occasion) ya mibale—Na Mukanda ya Nahum Nzambe atindaki basakoli mibale (*ya liboso ezalaki Jonas). Kombo ya Mosakoli ya mibale: Nahum. Azalaki kolakisa bango mabe na bango mpe etumbu oyo Nzambe esengelaki apesa bango.

Tanga Nahum 1:2-3, 2:2a,14a, 3:1,7,19a

Nzambe alingaki kobikisa bango, kasi lokola Senakerib, ba boyaki kobongola motema na bango.

Sala lisano (theatre) ezali kolakisa Nahum azali kosakola na Nineve, bato bazali koyoka te.

YEMBA: Mawa, mawa kozala mwana ya Satana

3. Nzambe apesaki bango etumbu.

Ba bongolaki mitema te na malakisi ya Nahum, yango wana Nzambe abomaki mboka Nineve.

Bato ya Mede mpe ya Babylon babomaki mboka nyonso na mbula 612 liboso Yesu abotama. Lokola Nahum alobaki, bato batongaki yango lisusu te. Na sima zelo ya esobe ya pamba etondaki na likolo na yango mpe ezipaki yango nyonso.

Mboka Nineve ezalaki na Mokili oyo tobengi lelo Iraq. Kino lelo bato batonga yango naino lisusu te, mpo ete Nzambe apesaki bango etumbu wana. Lokola Nahum 3:19 alobaki, "Lolenge ya kotelema lisusu ezali te" mpo na mboka Nineve.

Ekeko: Tiya mwa ndambu ya bandako ya manzanza (soki te ya ba carton) likolo ya mesa. Boma yango na mbeli, ebongo, kunda yango na zelo mpo na kolakisa etumbu ya Nineve.

YEMBA: Mawa, mawa, kozala mwana ya Satana

KOBENGA BANA NA YESU: Soki bato babongoli mitema te, Nzambe esengeli aboma bango mpo na masumu na bango. Mawa na bato oyo baboyi kobongola mitema. Boni, os'obongoli motema na yo? Soki naino obongoli motema te, kasi lelo olingi kosala yango, yaka kosolola na ngai na sima ya Ecodim. Na kosalisa yo.

YEMBA: Fongola motema na yo, Yesu akota kuna!

MALAKISI YA BAKLISTO: Boni, ososoli ete Nzambe akopesa etumbu na bato nyonso oyo babongoli naino mitema te? Ozali kosali nini mpo na kobenda bandeko mpe baninga na yo na Yesu? Boni, ozali kotiya bango na losambo? Boni, ozali kosolola na bango? Boni, os'obendi bango baya na Ecodim mpo bango mpe bakoki koyoka Liloba na Nzambe?

YEMBA: Mawa, mawa kozala mwana ya Satana! O mawa! O mawa!

Esengo, Esengo kozala mwana ya Nzambe! O Esengo! O Esengo!

#####

LESO 9 NZAMBE AZALA NA MAKOKI YA KOPAMBOLA BISO

(Leso oyo ezali malamumu tango nyonso, kasi ezali malamumu mingi koleka na tango ya Pasika.)

Jonas 2:1,2,7,10, Matié 12:40, Filipo 3:10a

NTINA YA LESO: Koyeba ete atako pasi eleki mingi mpe ete biso tozali komona ete eloko mususu ya kosala ezali te, Nzambe azali na MAKOKI YA KOSALISA biso soki tosengi kaka lisungi na ye.

MIKANDA YA BIBLE: Kanisa lisusu masango mibale minene ya na Bible mobimba. Mukanda ya Jonas ezali na Kondima ya Kala (Yambo Yesu abotama), kasi Matié mpe Filipe ezali na Kondima ya Sika (na sima ya mbotama ya Yesu). Matié ezali Mukanda ya Liboso na Kondima ya Sika.

YEMBA: Nzambe azali na makoki ya kosalisa biso! (Tone: Nzambe azali malamumu) Nzambe akoyoka yo na kombo na Yesu! Ye akosunga na kombo na Yesu! (No. 49, BK)

VERSE YA KOYEKOLA: Ba-Filipien 3:10a Loba yango mbala 6, ndenge na ndenge.

KOBANDA LESO: Sala lisano (theatre) mpo na kolakisa pasi moko oyo mwana azali komona mpe azali komona ndenge mususu ya kosala te. Tuna bana soki bazali komona nini na bomoyi na bango oyo ezali makasi mpe lolenga ya kosala ezali lisusu te. Pesa bango nzela ya kozongisa eyano.

MAKAMBO YA MINENE NA LESO OYO:

1. Nzambe asalisaki Jonas na nguya na ye

A. Tanga lisusu Jonas 2:1

B. Pasi nini oyo Jonas amonaki? (Azalaki na libumu ya mbisi mikolo 3 mpe butu 3.)

C. Tanga lisusu Jonas 2:2,7

D. Nini Jonas asalaki mpo na pasi na ye? (Asambelaki Nzambe.)

E. Tuna bana, Tosala nini na tango ya pasi? Bazongisa eyano, "Tokobondela na Nzambe." (Luba Yango mbala ebele.)

F. Sala lisano (theatre) ezali kotalisa bato bazali kobondela Nzambe.

G. Tanga lisusu Jonas 2:10

H. Ndenge nini Nzambe asalisaki Jonas? (Ayebisaki mbisi esanza ye na mabele na pene ya ebale)

I. Yemba "Nzambe ezali makasi!"

2. Nzambe asekwisaki Yesu na liwa na nguya na Ye.

A. Tanga Matié 12:40 (Yesu alobaki maloba oyo liboso ya kufa na ye.)

B. Yesu alobaki ete Ye akozala lokola Jonas. Ndenge nini akozala lokola Jonas? (Lokola Jonas azalaki mikolo mpe butu misato na libumu ya mbisi, Yesu mpe akozala mikolo mpe butu 3 na kati ya nkunda. Lokola Nzambe abimisaki Jonas na bomoyi na mokolo ya misato, Ye mpe akosekwisa Yesu na mokolo ya misato.)

C. Sala lisano (theatre). Mwana moko azala Yesu, lokola azali ya kokufa na nkunda. Bana mosusu batanga "Mokolo ya liboso, mokolo ya mibale, mokolo ya misato!" Ebonga mwana wana alamuka, lokola na liwa.

D. Yemba "Nzambe azali na nguya!"

3. *Ntoma Paulo azalaki koyeba nguya ya Nzambe.*

A. Tanga Ba-Filipien 3:10a (Bana bakoki koloba yango lisusu.)

B. Eloko ya mibale Ntoma Paulo alingaki koyeba? (Yesu Klisto mpe nguya ya Nzambe oyo asekwisaki ye na liwa.)

C. Sala lisano (theatre) ya Ntoma Paulo azali kosenga nguya ya Nzambe esalisa Ye.

D. Yemba "Nzambe azali na nguya!"

MALAKISI YA BAKLISTO:

Nguya ya Nzambe—oyo ebimisaki Jonas na libumu ya mbisi---oyo asekwisaki Yesu na liwa---oyo asalisaki ntoma Paulo na musala na Ye ---Nguya yango ekoki mpe kosalisa yo mpe ngai na pasi nyonso.

Kanisa lisusu ba pasi oyo bana batangaki na ebandeli ya lesu. Zala na tango ya losambo sik'awa mpo na pasi wana, mpe lakisa bana bakoba kaka kosambela na kati ya bandako na bango mpo Nzambe akoki kosalisa bango..

Yemba: "Nzambe azali na nguya!" (Ton: Nzambe ke Mbote!)

KUBENGA BANA NA YESU: Soki naino opesi motema na yo epayi ya Yesu te, yeba ete, Nzambe azali na makoki ya kobikisa yo soki obongoli motema na Yesu Klisto. (Tanga na Yoane 1:12). Na kozala na esengo ya kosalisa yo soki yo okoya kosolola na ngai.

Yemba: Yaka na Yesu Klisto, mpe okobika! (No. 53, BK)

Ministeres pour Chaque Enfant, B.P. 4144 Kinshasa 2, République Démocratique du Congo

Email: mavelekilele@yahoo.fr, Directeur National pour la RDC

Ou Jkongolo@yahoo.fr, Chargé de la Communication pour la RDC

Website: www.geocities.com/mceder